



Warszawa, dnia 13.06.2018 r.

Sz. Pan

Henryk Kowalczyk

Minister Środowiska

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

Dotyczy: wniesienia uwag do projektu z dnia 7 czerwca 2018 roku ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.

W nawiązaniu do opublikowanego na stronie Rządowego Centrum Legislacji projektu z dnia 7 czerwca 2018 roku ustawy o zmianie ustawy o odpadach i niektórych innych ustaw przesyłamy poniżej nasze uwagi do projektu.

Tworząc projekt zmian w pośpiechu i pod presją czasu pomimo słuszności kierunku działań nie udało się uniknąć kilku zapisów wprowadzających chaos i mogących być przyczyną problemów lub wręcz uniemożliwiać działalność uczciwych i legalnie prowadzonych punktów zbierania, magazynowania i instalacji przetwarzających odpady. Błędne zapisy wymagające ponownej analizy, dyskusji i korekty lub uszczegółowienia opisane są poniżej. Uwagi te są efektem analizy przedstawionego projektu i wypracowanego stanowiska w imieniu Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych o zróżnicowanej formie własności skupionych w Radzie RIPOK:

1. **Art. 25 ust.4 – Skrócenie okresu magazynowania wszystkich rodzajów odpadów do jednego roku jest niezasadne nie tylko dla odpadów budowlanych, surowców wtórnych w okresie dekonunktury na rynku oraz wytwarzanych okresowo i w małych ilościach.** Nie pozwala to na swobodne prowadzenie procesów technologicznych i stwarza duże zagrożenie, że w konsekwencji przedsiębiorcy działający w gospodarce odpadami będą zmuszeni postępować

Siedziba: Rada RIPOK, Krajowa Izba Gospodarcza ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa
Adres do korespondencji: "Rada RIPOK, Abrys Sp. z o.o., ul. Daleka 33, 60-124 Poznań
e-mail: info@radaripok.pl

z odpadami po upływie 1 roku niezgodnie z hierarchią postępowania z odpadami lub niezgodnie z posiadanymi pozwoleniami. Także zbieranie małych ilości pewnych rodzajów odpadów np. w wiejskich PSZOKach i RIPOK-ach w okresie dłuższym niż rok jest uzasadnione organizacyjnie i technologicznie. Uważamy, że zamiast skracać czas magazynowania odpadów, narzędziem bardziej efektywnym byłoby zwiększenie częstotliwości kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ochrony pożarowej przez Państwową Straż Pożarną. RIPOKi posiadające specjalny status w systemie gospodarki odpadami, a w ślad za tym spełniać określone prawem wymagania i obowiązki powinny posiadać możliwość magazynowania odpadów w okresie 3 lat.

2. **Art. 25 ust 4a – Ograniczenie możliwości magazynowania do połowy całkowitej pojemności jest marnotrawstwem środków wydatkowanych na obiekty i instalacje służące do magazynowania.** Nie zmniejszy to zagrożenia pożarowego, a tak sztywne ograniczenie będzie prowadziło do kolejnych patologii wśród nieuczciwych przedsiębiorców, a tym podmiotom, które w prawidłowy sposób prowadzą procesy technologiczne tylko utrudni codzienną pracę.
3. **Art. 25 ust.6a – Pomieszczenie wymagań dotyczących magazynowania i składowania wydaje się być nieuzasadnione z punktu widzenia czytelności zapisów prawnych.** Składowiska i warunki składowania określone są szczegółowo w Dziale VIII uo o oraz aktach wykonawczych. Problem ten występuje także w innych miejscach wprowadzając chaos pojęciowy i prawny.
4. **Art. 41 ust 3 pkt 1 lit d) – Określanie pojemności instalacji w jednostkach Mg/rok zamiast w Mg jest oczywistą omyłką pisarską.**
5. **Art. 41b – Obowiązek bycia właścicielem terenu magazynowania odpadów niebezpiecznych doprowadzi do likwidacji większości PSZOKów lub do zaprzestania zbierania w nich odpadów niebezpiecznych** jakimi są np. niektóre ZSEiE lub inne odpady niebezpieczne z gospodarstw domowych. Osiągniemy skutek ekologiczny odwrotny do zamierzonego.
6. **Art. 46 ust.1f lit b) – Wymaganie dopuszczenia zbierania odpadów tylko na terenach posiadających uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego doprowadzi do zaprzestania działalności i w konsekwencji likwidacji dużej ilości instalacji, PSZOK i stacji przeładunkowych odpadów wybudowanych zgodnie z obowiązującym prawem oraz zablokuje lub opóźni budowę nowych obiektów co najmniej o kilka lat.** Trzeba mieć na uwadze, że w realiach naszego kraju w gminach, tylko niewiele działek zostało objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a na takim zapisie mogą ucierpieć instalacje i PSZOKI, które wybudowane zostały na działkach posiadających uchwalony miejscowy plan, natomiast działki sąsiadujące planem objęte nie są, a planuje się ich rozbudowę.

7. **Art. 46 ust.1g** – **Bezwarunkowa odmowa wydania zezwolenia w przypadku trzykrotnego ukarania za nawet drobne i mało istotne naruszenie wymagań p. poż. może skutkować karą drastycznie niewspółmierną do przewinienia. Kara może być nałożona za brak jednej gaśnicy lub inne drobne uchybienia.** Powinny być brane pod uwagę tylko znaczne naruszenia przepisów p. poż. zagrażające bezpieczeństwu.
8. **Art. 48a ust 1** – **Zabezpieczenie roszczeń dla składowisk odpadów jest już uregulowane prawnie.**
9. **Art. 48a ust 8 lit b)** – **proponujemy dookreślić, że chodzi o członkostwo państwa w UE.**
10. **Uważamy, że powinny zostać doprecyzowane użyte w projekcie ustawy pojęcia „istotna zmiana zezwolenia” (Art. 1. 4) h), „odpady niepalne” (Art. 1. 4) i), „usuwanie odpadów” (Art. 5. 2), „ukaranie” (Art. 1. 2) a) - czy mandat podczas kontroli jest karą w myśl tego przepisu?**
11. **Art.10 ust 1 i 2** – **12 miesięcy na uzyskanie nowych decyzji jest okresem zbyt krótkim biorąc pod uwagę wymagania i procedury jakie w tym okresie muszą zostać zrealizowane. Proponujemy podobnie jak w przypadku pozwoleń zintegrowanych ustalić termin 12 miesięcy na złożenie wniosku o wydanie nowej decyzji.** Może to grozić zatrzymaniem pracy instalacji i PSZOK oraz innych obiektów gospodarki odpadami.

Problemem do rozwiązania jakie stoi przed twórcami zmian w prawie jest wyeliminowanie lub ograniczenie nasilającej się w ostatnim okresie plagi pożarów odpadów na terenie Polski. Kilka propozycji jest w pełni uzasadnionych. Należą do nich:

- a) Doprecyzowanie zakresu wydawanych decyzji o ilości poszczególnych rodzajów odpadów oraz sumaryczną i ilość – umożliwiając kontrolę i racjonalizując ten element gospodarki odpadami
- b) Ustanowienie zabezpieczenia roszczeń – zapewniając środki na likwidację magazynów
- c) Zakaz importu do Polski odpadów z zagranicy gdzie konkurują z odpadami wytwarzanymi w Polsce powodując narastanie problemu
- d) Włączając ITD. w kontrolę transportu odpadów na równi z WIOŚ
- e) Zwiększając kompetencje WIPOŚ oraz likwidując ograniczenia w działaniu inspektorów
- f) Cedując określone rodzaje decyzji na Urzędy Marszałkowskie wyspecjalizowane w tym zakresie

Siedziba: Rada RIPOK, Krajowa Izba Gospodarcza ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa
Adres do korespondencji: "Rada RIPOK, Abrys Sp. z o.o., ul. Daleka 33, 60-124 Poznań
e-mail: info@radaripok.pl

g) Wprowadzając kontrolę przez PSP miejsc magazynowania odpadów

Brak jest jednak uprzedniej analizy pożarów według kryteriów rodzajów odpadów, celów ich gromadzenia, źródeł ich pochodzenia i podmiotów je gromadzących. Brak jest rozróżnienia pożarów odpadów zgromadzonych w celu ich późniejszego hipotetycznego przetworzenia w bliżej nieokreślonych instalacjach od gromadzonych rzeczywiście w celu ich przetworzenia. Nie ma także rozdzielenia na pożary magazynów odpadów od pożarów składowisk. Brak także analizy ekonomicznych skutków pożarów dla ich właścicieli. Analiza problemów według tych kryteriów z pewnością pozwoliłaby na bardziej skuteczne podejście do problemu eliminując potencjalne źródła patologii a jednocześnie nie utrudniając działalności legalnie i uczciwie działającym podmiotom podnosząc także koszty ich działalności.

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem, że zawarte w projekcie zmiany nie wpłyną w ujęciu pieniężnym i niepieniężnym na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Konieczność wykonania operatu przeciwpożarowego, kontroli wizyjnej zakładu, ustanowienie zabezpieczenia roszczeń oraz dodatkowo skrócenie czasu magazynowania odpadów (co w konsekwencji powoduje brak możliwości negocjowania cen, ponieważ liczyć się będzie przede wszystkim termin przekazania odpadów; a idąc dalej pozwala także podmiotom zagospodarowującym odpady o kodzie 19 12 12 - pozostałości z mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpady posortownicze – na kolejne podwyżki cen) spowoduje konieczność podniesienia cen za zagospodarowanie odpadów w RIPOK jak również konieczność podniesienia cen za odbiór odpadów (szczególnie wielkogabarytowych) i z selektywnej zbiórki). Wymienione powyżej obostrzenia powodują kolejne podrożenie systemu gospodarki odpadami, a należy przypomnieć, że system ten został już w ostatnim czasie podrożony o podniesienie stawek opłaty za składowanie odpadów oraz wprowadzenie ujednoliconego systemu selektywnego zbierania odpadów. Podwyżki te w konsekwencji bezpośrednio przełożą się na konieczność podnoszenia tzw. „opłaty śmieciowej”, co ma przełożenie w ujęciu pieniężnym na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Koszty te nie zostały ujęte i poddane analizie w uzasadnieniu do wprowadzenia zmian w ustawie.

Problem pożarów odpadów gromadzonych w magazynach ma kilka podstawowych historycznych już przyczyn:

1. Wzrost poziomu zamożności społeczeństwa skutkujący zwiększoną ilością wytwarzanych odpadów w tym szczególnie odpadów z tworzyw sztucznych.
2. Zakaz składowania frakcji kalorycznej powyżej 6 MJ/kg
3. Wzrost podaży odpadów kalorycznych wskutek wdrożenia selektywnego zbierania odpadów, wzrostu ilości RIPOK wyposażonych w zaawansowane sortownie wytwarzających więcej strumieni odpadów.
4. Wstrzymanie przyjmowania odpadów przez Chiny.
5. Znaczący wzrost ilości odpadów kalorycznych sprowadzanych na teren Polski z innych krajów.
6. Brak mocy przerobowych instalacji do recyklingu tworzyw sztucznych oraz zapotrzebowania rynku na produkty z recyklingu. Pojawiają się problemy ze sprzedażą folii i innych asortymentów tworzyw sztucznych.

7. Brak realnej Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta wyrażającej się w odpowiedzialności za produkt wprowadzanych na rynek oraz jego ekoprojektowanie. Skutkiem tego jest duża ilość odpadów nie kwalifikujących się do recyklingu.
8. Brak wystarczających wydajności instalacji do termicznego przetwarzania odpadów posiadających wartość kaloryczną a nie kwalifikujących się do recyklingu materiałowego. Wybudowane spalarnie spalają odpady zmieszane, natomiast wymagania cementowni rosną wraz ze wzrostem podaży RDF na rynku. Pozostaje narastająca nadwyżka frakcji kalorycznej która jest w wielu wypadkach magazynowana.

Do czasu rozwiązania tych problemów skazani jesteśmy na działania doraźne rozwiązujące problem częściowo lub go tylko odsuwające w czasie. Na terenie Polski ilość wytwarzanej frakcji kalorycznej pozostałej z przetwarzania odpadów przewyższa krajowe możliwości jej zagospodarowania. Problem narasta i wymaga zmian systemowych. Realnym jest także zagrożenie osiągnięcia przez Polskę wymaganych w następnych latach poziomów recyklingu.

Proponujemy powołanie przez Ministra Środowiska przy współpracy z innymi Ministrami zespołu eksperckiego który wypracowałby strategię w gospodarce odpadami uwzględniając wieloaspektowe i efektywne działania. Deklarujemy udział w pracach tego gremium w postaci delegowania ekspertów z grona Rady RIPOK.

Z poważaniem,

Piotr Szewczyk

Przewodniczący Rady RIPOK